

SURİYELİ MÜLTECİLER VE GÜVENLİK SORUNSALI: KİLİS İLİ ÖRNEĞİ

Esra ÇIKMAZ* Muhammed AKSU**

Özet

Tüm dünyada göç olgusu ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi boyutlarıyla gündemde ilk sıralarda yerini almaktadır. Ülkeler üzerinde ciddi bir etkiye sahip olan göç olgusu devletlerin sunmuş olduğu politikalar içerisinde önemli bir faktör olmaktadır. Bununla birlikte; göç problemi, göç edilen yerlerde yaşayan kişilerin gündelik hayatlarını etkilemektedir. Dolayısıyla, bu durumda yerli halk bazı sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlardan, ülke kaynaklarının ve kamu hizmetlerinin paylaşımı, güvenlik, istihdam sorunu olarak söz etmek mümkündür.

Tarih boyunca göç ve insan akışının gerçekleşmesi ile ilgili birçok araştırmalar yapılarak, değerlendirilmiş ve dünya ekonomisine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bugün, özellikle 2011 yılından itibaren Suriye'den Türkiye'ye 4 milyona yakın kişinin göç etmesi, göç araştırmalarına daha bir ivme kazandırmıştır. Bu göçlerin daha çoğu Suriye'ye komşu olan Türkiye'deki yakın illerde gerçekleşmiştir. Bu illerden biri de Kilis'tir. Kilis'te yerel nüfustan daha fazla Suriyeli mevcuttur. Kilis sınır ili olması sebebiyle geçişlerin en fazla olduğu bir şehir konumundadır. Bu noktadan hareketle, göç sonucunda illerin yapılarında birçok değişiklik meydana gelerek, heterojen gruplaşmanın sonucunda oluşan en büyük sorunlardan biri de asayişte meydana gelmektedir.

Gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı; Kilis ilinde Suriyeli mültecilerin göç etmesi nedeniyle meydana gelen asayiş durumunu değerlendirerek, bu noktada karşılaşılan sorunlara ışık tutmaktır. Bu amaç doğrultusunda, literatür taraması yapılarak, ilgili kurumlardan veriler alınmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, konuyla ilgili elde edilen bilgiler ve kurumlardan alınan veriler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asayiş sorunu, Göç, Kilis ili, Mülteciler.

SYRIAN REFUGEES AND SECURITY PROBLEMS: THE CASE OF KILIS

Abstract

The phenomenon of migration throughout the world is at the top of the agenda with its economic, social, cultural and political dimensions. Migration movements, which have a significant impact on states, are an important factor in determining international relations and domestic policies. However; The problem of immigration affects the daily lives of the people living in the places of migration. Therefore, in this case, the indigenous people face some problems. It is possible to talk about these problems as sharing of country resources and public services, security and employment problems.

Throughout history, many researches have been carried out on migration and the realization of human flow. Today, especially from Syria to Turkey since 2011. The migration of 4 million people, has gained more momentum to migration research. This migration than most neighboring Syria, which Turkey had occurred close to the province. One of these provinces is Kilis. There are more Syrians in Kilis than the local population. Kilis is a city with the highest number of transitions due to its border province. From this point of view, as a result of migration, many changes occur in the structures of the provinces and one of the biggest problems as a result of heterogeneous grouping takes place in public order.

The aim of this study is; It is to shed light on the problems encountered at this point by evaluating the state of security which occurred due to the migration of Syrian refugees in Kilis province. For this purpose, a

* Dr. Öğr. Üyesi Esra Çıkılmaz, Gaziantep Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, esracikmaz@gantep.edu.tr,

** Kilis 7 Aralık Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencisi, aksumuhammed@outlook.com

literature review was performed and data were obtained from the relevant institutions. As a result of the study, the data obtained from the institutions and the data obtained on the subject were evaluated.

Key Words: Public security problem, Migration, Kilis province, Refugees.

GİRİŞ

İnsanlık tarihi boyunca insanlar göç ile her daim karşı karşıya kalmıştır. Son yıllarda göçün en büyük sebebi ülkeler arasındaki savaş ve iç karışıklıktır. Ülkelerinden ayrılan mülteciler genellikle komşu ülkelere göç etmektedir. Mülteciler, komşu ülkelerde ya da göç ettikleri yerlerde hayata tutunmaya çalışmaktadır (Özdemir, 2017:116-117).

İnsanlık tarihinden bu yana dünyada kargaşanın, iç karışıklığın, terörün olmadığı dönem neredeyse yoktur. Kargaşanın ve kaotik ortamın yarattığı durum insanları can ve mal güvenliğini korumaya yönlendirmektedir. Yaşadıkları yerlerden daha güvenli limanlar arayan insanlar için göç etmek bir arayış olmuştur. Osmanlı döneminde ve cumhuriyet döneminde binlerce insan güvenli olan Türk topraklarına göç etmek zorunda kalmıştır. Ancak insan var olduğu sürece kargaşa, iç karışıklık, terör ve bunlara bağlı olarak kaotik ortam kendisine her daim yer bulmuştur.

2011 yılında istikrarsızlık, iç savaş ve terörün kaotik ortam oluşturmasından dolayı ülkelerinden kaçan Suriyeliler kendilerine komşu olan ülkelere göç etmiştir. Göç alan ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. "Açık kapı" politikası uygulayan Türkiye asker, sivil, çocuk, yaşlı ayrımı yapmadan katledilmeye çalışılan Suriyelilerin sığındığı liman olmuştur. Bu limanda kayıt altına alınıp yaklaşık olarak 4 milyon Suriyeli mülteci bulunmaktadır. Bu mültecilerin Türkiye sınırları içinde en çok göç ettiği yerler Suriye'ye komşu olan iller olmuştur. Bu illerin başında Kilis gelmektedir. Dolayısıyla, bu durum kendi nüfusundan daha fazla mülteciye ev sahipliği yapan Kilis ilinin asayişini etkilenmiştir.

Kilis ili Suriye ile komşu olan bir sınır kentidir. (<http://turkiyeilrehberi.com>, 2019). Kilis ili 142 bin nüfusa sahip bir şehirdir (TÜİK, 2018). Geo-stratejik konumu gereği il olan, günümüz şartlarında bir ilin sahip olması gereken alt yapıya sahip olmayan-olamayan dolayısıyla büyük bir ilçe görünümüne bir yerleşim birimidir. 2011 yılı itibariyle kendi nüfusunun yaklaşık iki katı Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapan Kilis'in panoramasında değişiklikler meydana gelmiştir. Kilis, küçük ve sakin bir şehirken kendi nüfusunun yaklaşık iki katı göçmene ev sahipliği yapması başta işsizlik sorunu, devlet hastanesinde sağlık personelinin yetersizliği sorunu, konut problemi, alt yapı yetersizliği, çevre kirliliği, içme suyu ve güvenlik sorununu meydana getirmiştir. Devletin bu sorunları çözücü nitelikte uyguladığı/uygulayacağı çeşitli politikalar bulunmaktadır.

Bu noktadan hareketle; yapılan bu çalışmada, Kilis'e göç eden Suriyeli mültecilerin Kilis ilinde asayişe etkisi incelenmiştir. Çalışma kapsamında, yetkili kurumlardan ilgili veriler alınmıştır. İlgili literatür taraması yapılarak konu desteklenmeye çalışılmıştır.

1. Suriye' de İç Savaş Nasıl Başladı?

Arap Baharı ile birlikte Ortadoğu'da kartlar yeniden dağıtılmaya başlanmıştır. Hüsnü Mübarek'in 30 yıllık iktidarının yıkılması yalnız Mısır'ı etkilemekle kalmamıştır. Arap Baharı bölge ülkelerini de sarıp sarmalamıştır. Bahreyn'i, Libya'yı, Fas'ı ve Suriye'yi etkisi altına alan Arap Baharı kısa sürede bu ülkelerin hemen hemen tüm ilerine yayılmıştır. İlk başta barışçıl gösteriler ile yoksulluğa, işsizliğe, eşitsizliğe, adaletsizliğe tepki gösteren halklar hükümetlerin çok sert müdahaleleri ile karşılaşmışlardır. Bu müdahalelerle birlikte iş

çığırından çıkmıştır. Libya'da olayların büyümesi sonucunda Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi kendi halkı tarafından linç edilerek öldürülmüştür. Muammer Kaddafi iktidarının düşmesi sonucunda Suriye'de iki kadın doktorun telefon ile konuşurken "Libya'da Muammer Kaddafi düştü darısı bizimkinin başına" demeleri ve bu iki kadının telefonlarının Suriye istihbaratınca dinleniyor olmasından dolayı bu iki kadın kısa süre içerisinde gözaltına alınıp tutuklanmıştır. Bu iki kadına verilen ceza saçlarını kazımak olmuştur. Buna tepki olarak Dera²⁸¹'da kadınlardan birisinin akrabaları olan bazı çocuklar duvarlara "*halk düzenin yıkılmasını istiyor*" şeklinde sloganlar yazmaya başlamıştır. Daha sonra istihbarat tarafından sloganları duvarlara yazan çocuklar tespit edilip gözaltına alınmış ağır işkencelerden geçirilmiştir (Mahalli, H. Karan, C., 2013).

Dera'nın önde gelen kişileri gözaltına alınan çocukların serbest bırakılmasını yetkililerden istemişlerdir, fakat serbest bırakılmamıştır. Dera şehrinde çocukların bırakılması için ilk başta küçük çapta kalabalıklar meydana inip protestolar gerçekleştirmiş, bu protestolara karşı sert müdahaleler ile karşılık verilmiştir. Her geçen gün sokağa inen kişi sayısı artmış ve müdahaleler de çığırından çıkmış her gün ölüm haberleri gelmeye başlanmıştır. İsyanın büyümesiyle protestolar Şam, Lazkiye, Hama, Humus, Kamışlı, Halep ve Banyas'a sıçramıştır. Cuma günleri namaz sonrası Dera'dakileri desteklemek için meydanlara inen halk rejim tarafından sert müdahalelere maruz kalınca Suriye'deki protestolar Esad'ın devrilmesini isteyen bir ayaklanmaya dönüşmüştür. 2011'den bu yana iç savaş halen devam etmektedir. Bu iç savaştan dolayı on binlerce insan hayatını kaybederek, yüz binlerce insan yaralandı. Bu noktadan hareketle, milyonlarca insan başta Türkiye ve komşu ülkeler olmak üzere dünyanın dört bir yanına göç etmek zorunda kalmıştır (Mahalli, H. Karan, C., 2013).

Bu tarihi bilgilerden yola çıkarak bahsedilen Suriye'nin iç savaşının çıkış nedeni olarak gösterilen iki kadın doktorun kendi aralarındaki konuşmaları olarak gündeme yansımıştır. Suriye'deki iç savaşın başlamasında ve halen sürüyor olmasında Suriye rejiminin iç savaşın çıkmasından önce halkının bazı kesimlerine karşı baskıcı, dışlayıcı tavır ve tutumları ve dış mihrakların etkisinin olup olmadığı yönünde tartışmalar bulunmaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve

Türk Dil Kurumu göç kavramını "*ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başa bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret*" (<http://www.tdk.gov.tr>, 2019) şeklinde tanımlamaktadır. Yapılan bir çalışmada, göç, insanların yaşadığı yerden farklı bir yere yaşadıkları yerdeki iç karışıklıktan, savaştan, ekonomik ve sosyal sebeplerden dolayı kendi istekleriyle ya da zorunlu olarak bireysel ya da kitlesel olarak farklı bir yere geçmeleri şeklinde tanımlanabilir (Sandal, Hançerkıran ve Tıraş, 2016: 461-483).

5543 numaralı İskân Kanununun 3.maddesinin d fıkrasında göçmen kavramını "*Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup, yerleşmek amacıyla tek başına veya toplu halde Türkiye'ye gelip bu Kanun gereğince kabul olunanlardır*" (<http://www.resmigazete.gov.tr>, 2019). şeklinde tanımlanmaktadır. Göç terimleri sözlüğü ise göçmeni "*(...) kişisel rahatlık amacıyla ve dışarıdan herhangi bir zorlama unsuru olmaksızın ilgili kişinin hür iradesiyle göç etmeye karar verdiği durumları kapsadığı kabul edilmektedir. Dolayısıyla bu terim, hem maddi ve sosyal durumlarını iyileştirmek hem de kendileri veya ailelerinin gelecekte*

²⁸¹ Suriye'nin on dört ilinden birisidir, ülkenin en güneybatısında Ürdün sınırında bulunur.

beklentilerini arttırmak için başka bir ülkeye veya bölgeye göç eden kişi ve aile fertlerini kapsamaktadır” (<http://www.goc.gov.tr>, 2019) şeklinde tanımlamaktadır.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 61. maddesinde mülteci kavramı şu şekilde açıklanmıştır: “Avrupa ülkelerinde meydana gelen olaylar nedeniyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında mülteci statüsü verilir” (Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Md.61, 2013).

1984 yılında yayımlanan Cartagena Mülteciler Bildirisinin 3.maddesinde “Yaygın şiddet, dış saldırı, iç çatışmalar, yaygın insan hakkı ihlalleri ya da kamu düzenini ciddi olarak bozan diğer durumlardan dolayı hayatları, güvenlikleri veya özgürlükleri tehdit altında olduğu için” ülkesinden kaçan kişiler” (Cartagena Mülteciler Bildirisi, 1984) mülteci kavramı çerçevesinde görülmesi tavsiye edilmiştir.

Suriyeli mültecilerin Türkiye’de etkilerine iki yönden incelenmektedir. Etkilerden birisi Türkiye’deki siyasi durumdur. Yerel halkın güvenlik endişesi bu duruma örnek olarak gösterilmektedir. Türkiye’de mevcut olan siyasi durum da Suriyelilere karşı bakışı belirleyen faktördür. Siyasi tercihler, bazen Suriyeli mültecilere toleranslı davranmayı sağlamaktadır. Bazen de Suriyeliler ile direkt muhatap olmak istemeyen yerel halkın siyasi tercihlerinden kaynaklı olmak üzere mülteci olan Suriyelilere karşı reaksiyonlar oluşabilmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında, Suriyelilerin Türkiye’de kutuplaşmayı tetikleyen bir öge olduğu düşünülmektedir (Orhan, 2015: 16).

Yerel halkın Suriyelilerin güvenliği tehdit edebilecekleri düşüncesi bulunmaktadır. Bu düşünce Suriyelilere karşı bir tepki doğurmaktadır. Bu tepkinin provoke edilmesi sonucunda oluşan tepkiler Suriyelilerin yoğun olduğu illerde görülmektedir. Temmuz 2014’de Kahramanmaraş ve Gaziantep’te vuku bulan olayların Suriye ile sınır illeri olan illerimizde görülme ihtimali yüksektir. Yerel halkın göstermiş olduğu tepkinin sonucunda Suriyelilerin kendi aralarında örgütlenerek adalet ve güvenliklerini sağlamaya çalışması tehlike arz etmektedir. Son zamanlarda Suriyelilerin kendilerini korumak için örgütlenmeyi düşündükleri görülmektedir (Orhan, 2015: 16).

Bu durumda adli vakaların halk arasında tartışılmasına sebep olmaktadır. Örgütlenmeye çalışan Suriyelilerin müsamaha gösteren kesimlerin de tepkisini artırmıştır ve Suriyelilerin ve Türk vatandaşlarının arasında kutuplaştırmayı artırmıştır. Bu durum entegrasyon sürecinde zorluklar çıkarmaktadır Suriyelilerin zor koşullar altında hayatlarını idame ettirmeleri birçok şiddet ve suç ortamının gelişmesine sebep olmaktadır (Orhan, 2015: 17). Bu noktada, Kilis ili küçük ve imkânları sınırlı olan bir il olması sebebiyle kendi nüfus oranından fazla göç almaya elverişli bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Kilis ilinde yaşayan halkın yaşam şartları zorlaşacaktır.

3. Göçün Meydana Gelmesiyle Türkiye’de Olan Nüfus Hareketleri

Türkiye, Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarının birleşim yerinde bulunmaktadır. Türkiye’nin sahip olduğu coğrafi konum ülkeler arasında önemli bir geçiş noktasında bulunmaktadır. Ticari alanda son derece etkili olan bu coğrafi konum, göç olgusunda da önem arz etmektedir. Nüfus hareketlerinin en etken bir şekilde yaşandığı Türkiye, mülteci göçlerinde tampon ülke

olarak görülmüştür (Harunoğulları, 2016: 30). Dolayısıyla, ülkemiz topraklarına çeşitli sebeplerle göç ile gelen kişilerin sayısı dikkat çekici bir oranda fazladır

Türkiye, Suriye’de yaşanan iç savaşla birlikte tarihte yaşanan en önemli göç hareketlerinden biriyle karşı karşıya kalarak, dünyada en fazla mülteci barındıran bir ülke olmuştur. Suriyeli mülteciler ilk olarak Nisan ayının 2011 yılında Türkiye’ye gelmişlerdir. Mart ayının 2011 yılında Suriye’de başlayan protestolara karşı Esad yönetiminin aldığı sert önlem ve politikalar yerini baskı ve şiddete bırakmıştır (Boyras, 2015: 40). 2011’in Ekim ayında Türkiye, Suriyeli mültecilere açık kapı politikası uygulayarak, geçici koruma sağlamıştır. 2014 yılının Mayıs ayından itibaren Türkiye’de 22 kamp olmak üzere yaklaşık 220.000 civarında Suriyeli barınmaktadır (Kirişci, 2014:1). 1995-2013 yılları arasında sadece 635 Suriyeli mülteci Türkiye’de bulunurken, savaştan 3 yıl sonra mülteci sayısı yaklaşık olarak 900.000 civarında bulunmaktadır. 2014 yılının sonlarından itibaren Suriyeli mültecilerin sayısı yaklaşık olarak bir buçuk milyona ulaşmıştır (UNHCR, 2015) 2016 yılında ise Suriyeli mülteci sayısı kayıtsızlarla birlikte iki milyon sekiz yüz bin civarına ulaşmıştır. Bu rakamın 2019 yılında ise % 50 civarında bir artış göstereceği düşünülmektedir. Türkiye ve komşu ülkelerdeki kayıtlı Suriyeli mültecilerin göçün yoğun yaşandığı yıllar itibariyle 2015-2016 verileri Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1. Türkiye ve Komşu Ülkelerdeki Kayıtlı ve Tahmini Suriyeli Mülteci Sayıları (2015-2016 Yılları Bazında)

Ülkeler	Kayıtlı Suriyeli Mülteciler (2015)	Tahmini Suriyeli Mülteciler (2015)	Kayıtlı Suriyeli Mülteciler (2016)	Tahmini Suriyeli Mülteciler (2016)
Mısır	127.681	262.000	105.000	110.000
Irak	244.800	245.000	250.000	265.000
Ürdün	633.650	1.300.000	645.000	650.000
Lübnan	1.100.550	1.400.000	945.000	950.000
Türkiye	2.185.000	2.700.000	2.700.000	2.800.000
TOPLAM	4.291.681	5.907.000	4.645.000	4.775.000

Tablo 1’e göre; Mısır, Irak, Ürdün ve Lübnan’da yaklaşık iki milyon yüz on bin (Lübnan’da 1.100.550, Mısır’da 127.681, Irak’ta 244.800, Ürdün’de 633.650) Suriyeli mülteci bulunmaktadır (UNHCR, 2015) Dolayısıyla, göç sayısının fazla olarak yaşandığı 2015 ve 2016 yılları bazında bakıldığında Suriyeli mülteci sayısında artış olduğu görülmüştür. Bu artışın Türkiye ve komşu ülkelerde görülmesi ülkelerin nüfusundaki artışın yaşanması sonucunu meydana getirmektedir. Özellikle, Türkiye’deki Suriyeli mülteci sayısının fazla olması ve mültecilerin kalış sürelerinin devam etmesi, mültecilerin Türkiye’de kalıcı bir yaşam sürmesine sebebiyet vermektedir. Bu noktadan hareketle, Suriyeli mültecilerin Türkiye’yi nüfus artışıyla beraber toplumsal, ekonomik ve siyasi ve güvenlik açısından etkilemektedir.

Ülkemiz tarih boyunca coğrafi ve stratejik konumundan dolayı kitlesel göç olaylarına ev sahipliği yapmıştır. Türkiye istikrarsızlığın ve kaotik ortamın olduğu Orta Doğu ve bazı Asya ülkeleri ile refah seviyesinin yüksek olduğu Avrupa ülkeleri arasında geçiş görevi görmektedir.

Özellikle son yıllarda artan ekonomik ve siyasi gücü ve istikrarlı yapısı, Türkiye'yi düzenli ve düzensiz göç hareketleri için çekim merkezi haline gelmiştir. Bu durum, göçün Türkiye'nin ekonomik, sosyo-kültürel ve demografik yapısı ile kamu düzeni ve güvenliği üzerindeki etkilerini gündeme getirmektedir (<http://www.goc.gov.tr>, 2018). Suriye'ye coğrafi konumundan dolayı yakın olan Kilis iline göç hareketleri yoğun olarak yaşandığı bilinmektedir. Kilis ili yaklaşık olarak seksen bin nüfus kapsamında planlanmış bir ildir. Fakat mevcut olan alt yapı iki yüz bin civarında kişi tarafından kullanılmaktadır. Dolayısıyla, il başta sağlık hizmetleri bulunmak üzere olmak üzere su, elektrik, çöp toplama ve trafik gibi belediye faaliyetleri kapsamında büyük bir yük taşımaktadır. Bu sorunların yanı sıra dilencilik, trafikte kayıtsız Suriyeli araçların yarattığı hoşnutsuzluk ve sınır ili olması nedeniyle güvenlik ve asayiş endişesi yaşanmaktadır.

4. Kilis İlindeki Mültecilerin Güvenliğe Etkisi

Son zamanlarda basın yayın kuruluşlarından ve sosyal medyadan Suriyeli mültecilerin suç oranını artırdığına dair haberler sunulmaktadır. Servis edilen bu haberlerin gerçeklik bağlamında olup olmadığını anlamak için araştırma kapsamında veriler analiz edilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak doküman, gazete ve sosyal medya taraması yapılmıştır. Ayrıca bu bilgiler ile yetinmeyip Kilis İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube, Narkotik, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele, Terörle Mücadele ve Güvenlik Olayları Dairesi olmak üzere konu ile ilgili bilgi ve veriler beş kategoride incelenmiştir. Bu veriler, Kilis Valiliği'ne araştırmacılar tarafından bizzat yazılan dilekçe sonucunda alınmıştır.

Araştırma kapsamında konu ile ilgili sözlü basın araçlarından alınan bilgiler ışığında, İçişleri Bakanlığı'nın 5 Temmuz 2017 tarihinde yapmış olduğu basın açıklaması şu şekildedir (<https://www.icisleri.gov.tr>, 2017):

(...) "Suriyeli misafirlerimizin suç işleme ve suça karışma oranları, elimizdeki verilerle karşılaştırıldığında, kamuoyuna yansıtılan verilerle örtüşmemekte, rakamlar bunun tam tersini göstermektedir. Suriyelilerin Türkiye'de işlenen toplam suçlara oranı Türkiye'deki toplam nüfusları göz önünde bulundurulduğunda ülkemiz genel suçlarına göre oldukça azdır.

Suriyelilerin karıştıkları olayların Türkiye'deki toplam asayiş olaylarına oranı 2014-2017 arasında yıllık ortalama%1,32'dir. Bu olayların önemli bir kısmı kendi aralarındaki anlaşmazlıklardan kaynaklanan olaylardır. Ayrıca 2017'de Suriyelilerin karıştıkları suç olaylarında, nüfuslarındaki artışa rağmen bir önceki yılın ilk 6 ayına oranla %5'lik bir azalma olmuştur. Ülke genelinde 17 ve 27 Mayıs tarihlerinde 2 defa gerçekleştirilen Huzurlu Sokaklar uygulamalarında dilencilik suçuyla ilgili olarak toplam 3 bin 46 kişiye işlem yapılmış, bunlardan ilk uygulamada 149 kişinin, ikinci uygulamada ise 230 kişinin Suriyeli olduğu tespit edilmiş, gerekli adli ve idari işlemler yapılmıştır. Ayrıca yakalananlardan bazılarının Suriyeli kılığında girmiş şahıslardan oluştuğu anlaşılmıştır."

Dolayısıyla, veriler dikkate alındığında, zaman zaman yaşanan gerginliklerin, kamuoyunda fazlaca yansıtıldığını düşündürmektedir.

4.1. Asayiş Şube Verileri

Asayiş suçu, toplumsal yapıdan kaynaklı durumla neticesinde bireyler/ mal varlığına yönelik işlenmiş tüm suçları ifade etmektedir. (<http://www.asayis.pol.tr>, 2018). Bu noktada,

2007-2017 yılları arasında Suriyeli mültecilerin ve Türk vatandaşı olan kişilerin asayiş olayları bazında Kilis ilindeki sayıları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Suriyeli Mültecilerin ve Türk Vatandaşı Olan Kişilerin Asayiş Olayları Bazında Kilis İlindeki Sayıları (2007-2017)

2007 YILI İLE 2017 YILI SUÇ VE YABANCI UYRUKLU ŞAHİŞLARIN OLAYDAKİ SAYISI												
SUÇ TÜRÜ	SUÇ YILI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ASAYİŞ OLAYLARI	OLAY SAYISI	1300	1389	1554	1778	1975	2215	2543	3026	3471	3594	3610
	UYRUGU											
	SURİYE	0	2	3	4	29	138	368	775	962	1029	865
	TÜRKİYE	1300	1387	1551	1774	1946	2077	2175	2251	2509	2565	2745

Kaynak: Kilis İl Emniyet Müdürlüğü, 2018.

Tablo 2 incelendiğinde, 2007 yılı içerisinde Kilis ilinde Asayiş şubenin ilgi alanına giren 1300 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan kişilerin tamamının Türk vatandaşı olduğu görülmüştür. 2008 yılı içerisinde Kilis’te Asayiş şubenin ilgi alanına giren 1389 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan kişilerden sadece 2 sinin Suriyeli mültecilere ait olduğu, geri kalan kişilerin tamamının ise Türk vatandaşı olduğu görülmüştür. Kilis İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubenin ilgi alanına giren 2009’da 1.554, 2010’da 1.778, 2011’de 1.975, 2012’de 2.215, 2013’de 2.543, 2014’de 3.026, 2015’te 3.471, 2016’da 3.594 ve 2017’de ise 3.610 olay meydana gelmiştir. Tablo incelendiğinde asayiş olayları kapsamında gerçekleşen olay sayısının yıllar bazında (2007-2017) ciddi bir oranda arttığı görülmüştür. 2016 yılında asayiş olayına karışan Suriyeli mültecilerin sayısı 1029 olmuştur. Diğer yıllara bakıldığında bu artış dikkat çekici bir bulgu olmuştur. Genel olarak tablo değerlendirildiğinde, Suriyeli mültecilerin asayiş olaylarında görüldüğü aşikârdır. Fakat bu olaylar çoğunlukla Türk vatandaşı olan kişilerde görülmüştür.

4.2. Narkotik Şube Verileri

Narkotik şube, ülke ekonomisinden bireylerin sağlık durumlarına kadar geniş yelpazede olumsuz etkileri bulunan, uyuşturucu madde suçlarını ve bu yolla elde edilen kara para aklanması suçlarıyla ilgili, bilgi toplanarak değerlendirme, operasyonlarda bulunma, suçlu görülen ya da suçlu olduğu düşünülen bireylerin ifadesini alma gibi her türlü eylemlerin yapıldığı birim olarak ifade edilmektedir (<https://www.bolgegundem.com>, 2018). Bu noktada, 2007-2017 yılları arasında Suriyeli mültecilerin ve Türk vatandaşı olan kişilerin narkotik olayları bazında Kilis ilindeki sayıları Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Suriyeli Mültecilerin ve Türk Vatandaşı Olan Kişilerin Narkotik Olayları Bazında Kilis İlindeki Sayıları (2007-2017)

2007 YILI İLE 2017 YILI SUÇ VE YABANCI UYRUKLU ŞAHIŞLARIN OLAYDAKİ SAYISI												
SUÇ TÜRÜ	SUÇ YILI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NARKOTİK OLAYLARI	OLAY SAYISI										229	327
	UYRUĞU											
	SURİYE										31	38
	TÜRKİYE										198	289

Kaynak: Kilis İl Emniyet Müdürlüğü, 2018.

*Not: Narkotik Dairesi Kilis İl Emniyet Müdürlüğü Bünyesinde 2016 yılında faaliyete geçmiştir. Bundan dolayı araştırmada 2007-2015 tarihleri arasındaki veriler bulunmamaktadır.

Tablo 3 incelendiğinde, 2007 yılı içerisinde Kilis ilinde Narkotik şubenin ilgi alanına giren 2016 yılında 229, 2017 yılında ise 327 olay meydana geldiği görülmektedir. Narkotik olayları kapsamında gerçekleşen olay sayısının 2016 yılına oranla 2017 yılında artış gösterdiği görülmektedir. 2016 yılı içerisinde 229 Narkotik Şubenin ilgi alınan giren olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan Suriye uyruklu kişi sayısı 31'dir. Geri kalan kişilerin tamamı Türk vatandaşdır. 2017 yılı içerisinde 327 Narkotik Şubenin ilgi alınan giren olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan Suriye uyruklu kişi sayısı 38'dir. Geri kalan kişilerin tamamı Türk vatandaşdır.

4.3. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Şube Verileri

Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) şube, ulusal olarak güvenliğe yönelik suçlarla mücadele eden birimdir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı, dolandırıcılık suçları, kimyasal madde kaçakçılığı, kara para aklama gibi organize olan suçlarla mücadele eden birimdir (www.asayiş.pol.tr, 2018). Güvenlik olayları kapsamında yapılan araştırmada, Kilis İl Emniyet Müdürlüğü KOM şubeden veriler alınmıştır. Bu noktada, 2007-2017 yılları arasında Suriyeli mültecilerin, yabancı uyruklu olan ve Türk vatandaşı olan kişilerin KOM olayları bazında Kilis ilindeki sayıları Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Suriyeli Mültecilerin, Diğer Uyruklu ve Türk Vatandaşı Olan Kişilerin KOM Olayları Bazında Kilis İlindeki Sayıları (2007-2017)

2007 YILI İLE 2017 YILI SUÇ VE YABANCI UYRUKLU ŞAHIŞLARIN OLAYDAKİ SAYISI												
SUÇ TÜRÜ	SUÇ YILI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
KOM OLAYLARI	OLAY SAYISI	114	230	262	336	544	709	803	1178	973	240	327
	UYRUĞU											
	SURİYE	2	7	0	2	2	27	150	332	353	110	108
	DİĞER ÜLKELER V.S	1	1	0	0	8	2	0	0	0	0	0

Kaynak: Kilis İl Emniyet Müdürlüğü, 2018.

Tablo 4 incelendiğinde, 2007 yılı içerisinde Kilis ilinde Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele dairesi (KOM) şubesinin ilgi alanına giren 114 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan kişilerden sadece 1'inin yabancı uyruklu olduğu, 2'sinin ise Suriye vatandaşı olduğu, geri kalanının ise Türk vatandaşı olduğu görülmüştür. 2008 yılı içerisinde Kilis'te KOM şubesinin ilgi alanına giren 230 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan kişilerden sadece 7'sinin Suriyeli mültecilere ait olduğu, diğer uyruklu kişi sayısının 1 olduğu, geri kalan kişilerin tamamının ise Türk vatandaşı olduğu görülmüştür. Kilis İl Emniyet Müdürlüğü KOM Şubesinin ilgi alanına giren 2009'da 262, 2010'da 336, 2011'de 544, 2012'de 709, 2013'de 803, 2014'de 1.178, 2015'te 973, 2016'da 240 ve 2017'de ise 327 olay meydana gelmiştir. Tablo incelendiğinde KOM olayları kapsamında gerçekleşen olay sayısının yıllar bazında (2007-2017) ciddi bir oranda arttığı görülmüştür. 2011 yılında KOM olayına karışan Suriyeli mültecilerin sayısı 8 kişi olmuştur. Genel olarak tablo değerlendirildiğinde, Suriyeli mültecilerin KOM olaylarında aktif olduğu görülmektedir. Türk vatandaşlarının da bu olaylarda pay sahibi olduğu aşikârdır.

4.4. TEM Şube Verileri

Tem şube, yasalar ve mevzuatlar bünyesinde ülkemizi tehdit edici faaliyetlerin önlenmesinde aktif rol oynamaktadır. (<http://www.osmaniye.pol.tr>, 2018). Güvenlik olayları kapsamında yapılan araştırmada, Kilis İl Emniyet Müdürlüğü TEM şubeden veriler alınmıştır. Bu noktada, 2007-2017 yılları arasında Suriyeli mültecilerin, yabancı uyruklu olan ve Türk vatandaşı olan kişilerin TEM olayları bazında Kilis ilindeki sayıları Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Suriyeli Mültecilerin, Diğer Uyruklu ve Türk Vatandaşı Olan Kişilerin TEM Olayları Bazında Kilis İlindeki Sayıları (2007-2017)

2007 YILI İLE 2017 YILI SUÇ VE YABANCI UYRUKLU ŞAHİŞLARIN OLAYDAKİ SAYISI												
SUÇ TÜRÜ	SUÇ YILI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TEM OLAYLARI	OLAY SAYISI	6	0	4	3	2	2	5	14	65	169	71
	UYRUKLU											
	SURİYE	0	0	0	0	0	15	7	19	28	26	28
	DİĞER ÜLKELER V.S	0	0	0	0	0	0	1	6	125	54	19

Kaynak: Kilis İl Emniyet Müdürlüğü, 2018.

Tablo 5 incelendiğinde, 2007 yılı içerisinde TEM Şubesinin ilgi alanına giren 6 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan Suriye uyruklu kişi yoktur, tamamı Türk vatandaşıdır. 2008 yılında ise TEM olayı bulunmamaktadır. 2009 yılı içerisinde TEM Şubesinin ilgi alanına giren 4 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan Suriye uyruklu kişi yoktur, tamamının Türk vatandaşı olduğu görülmektedir. 2017 yılına bakıldığında, TEM Şubesinin ilgi alanına giren 71 olay meydana gelmiştir. Diğer uyruklu kişi sayısı 19'dir. Geri kalan kişilerin tamamı Türk vatandaşı olduğu ilgili tabloda görülmüştür.

4.5. Güvenlik Şube Verileri

Güvenlik şubeler, buldukları bölgeye göre İl Emniyet Müdürlükleri'ne bağlı şubeler olup, güvenlik kapsamında her türlü toplumsal olaylarda aktif rol oynamaktadır. Güvenlik olayları kapsamında yapılan araştırmada Kilis İl Emniyet Müdürlüğü Güvenlik şubeden veriler alınmıştır (<http://www.eskisehir.pol.tr>, 2018). Bu noktada, 2007-2017 yılları arasında

Suriyeli mültecilerin ve Türk vatandaşı olan kişilerin güvenlik olayları bazında Kilis ilindeki sayıları Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Suriyeli Mültecilerin ve Türk Vatandaşı Olan Kişilerin Güvenlik Olayları Bazında Kilis İlindeki Sayıları (2007-2017)

2007 YILI İLE 2017 YILI SUÇ VE YABANCI UYRUKLU ŞAHİŞLARIN OLAYDAKİ SAYISI												
SUÇ TÜRÜ	SUÇ YILI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
GÜVENLİK OLAYLARI	OLAY SAYISI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
	UYRUĞU											
	SURİYE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	TÜRKİYE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: Kilis İl Emniyet Müdürlüğü, 2018.

Tablo 6 incelendiğinde, 2007 -2015 yılları arasında Kilis ilinde Güvenlik şubesinin ilgi alanına giren veri bulunmamaktadır. 2016 yılı içerisinde Güvenlik Şubenin ilgi alınan giren 2 olay meydana gelmiştir. Bu olaylara karışan Suriye uyruklu kişi sayısının 1 olduğu, geri kalan kişilerin tamamının Türk vatandaşı olduğu, 2017 yılı içerisinde ise Güvenlik şubenin ilgi alınan giren sadece 1 olay olduğu, bu olaya karışan Suriye uyruklu kişi sayısının 1 kişi olduğu, geri kalan kişilerin tamamının ise Türk vatandaşı olduğu görülmüştür.

SONUÇ

Suriyeli mültecilerin gerek kendi aralarında gerekse Türk vatandaşlarıyla zaman zaman yaşanan gerginlikler neticesinde asayiş olayları yaşanmaktadır. Ülkelerinden ayrılarak yeni yaşam yerine sahip olmak isteyen Suriyeli mültecilerin Kilis'e entegrasyon sürecinin kolay olmadığı bilinmektedir. Keza her ne kadar Türk vatandaşlarıyla tarihsel ve dinsel bağlar noktasında benzerlik bulunsa da yaşam tarzlarının farklı olması entegrasyon sürecini güçlendirmektedir. Bu güçlülüğün olaylar nezdinde bir takım güvenlik sorunlara yol açması normal karşılanmaktadır. Ancak Türkiye’de güvenli bir şekilde yaşanması noktasında da bazı sınırlamaların bulunması gerekmektedir.

Türkiye, gerek güvenlik gerekse de yasal mevzuat noktasında birçok düzenlemeyi hayata geçirerek, Suriyeli mültecilerin sağlıklı bir şekilde günlük hayata entegrasyonu için önlemler almaya başlamıştır. Suriyeli mültecilerin Kilis’te işlenen toplam güvenlik olaylarına oranı Kilis’teki Suriyeli mültecilerin toplam nüfusu göz önünde bulundurduğunda, Kilis’te asayiş olaylarına etkilerinin fazla olmadığı görülmektedir. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki, Kilis ilinin güvenliğini sağlamak amacıyla politika yapımcıları ve yöneticilerinin ilerleyen yıllarda nüfusun artışıyla beraber önümüzdeki yıllarda asayişin etkilenmemesi için bazı yeni uygulamalar yapması gerekmektedir. Dolayısıyla, proaktif olarak bir önlem alınmasının ülkemizdeki güvenlik politikalarının etkin olarak sağlanmasında yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

10. KAYNAKÇA

- Cenevre Sözleşmesi.* (1951, 05 05). 01 30, 2019 tarihinde Cenevre Sözleşmesi: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/KM_/d00/c002/km__00002024ss0053.pdf adresinden alındı
- İskan Kanunu Md.3.* (2006). 09 18, 2018 tarihinde <http://www.mevzuat.gov.tr/>: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5543.pdf> adresinden alındı
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Md.61.* (2013, 12). 01 30, 2019 tarihinde http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_kanun.pdf adresinden alındı
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Md.91.* (2013). 08 19, 2018 tarihinde http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_kanun.pdf adresinden alındı
- <https://www.icisleri.gov.tr>. (2017, 7 5). 08 22, 2018 tarihinde <https://www.icisleri.gov.tr/basin-aciklamasi05072017> adresinden alındı
- (<http://www.goc.gov.tr>. (2018, 08 19). http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_tasar%C4%B1m_icler.pdf adresinden alınmıştır
- Göç Terimler Sözlüğü. (2018, 08 19). (http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_terimleri_sozlugu.pdf) .
- <http://turkiyeilrehberi.com>. (2019). 05 13, 2019 tarihinde <http://turkiyeilrehberi.com>: <http://turkiyeilrehberi.com/il/kilis> adresinden alındı
- Boyraz, Z. (2015). Türkiye’de Göçmen Sorununa Örnek Suriyeli Mülteciler. *Journal of World of Turks*, 7(2), 35.
- Cartagena Mülteciler Bildirisi. (1984, 11 22). <http://sorular.rightsagenda.org>. 02 2019, 01 tarihinde <http://sorular.rightsagenda.org>: <http://sorular.rightsagenda.org/Uploads/MULTECI%20MEV/1984%20CARTAGENA%20M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%20B%C4%B0LD%C4%B0R%C4%B0S%C4%B0.pdf> adresinden alındı
- Çiçekli, B. (2013). *Açıklamalı Göç ve İltica Hukuku Terimleri Sözlüğü*.
- Harunoğulları, M. (2016). Suriyeli Sığınmacı Çocuk ve İşçiler ve Sorunları: Kilis Örneği. *Suriyeli Sığınmacı Çocuk ve İşçiler ve Sorunları: Kilis Örneği*, 3(1), 30.
- <http://www.asayis.pol.tr>. (2018). <http://www.asayis.pol.tr>. 9 16, 2018 tarihinde <http://www.asayis.pol.tr/Sayfalar/AsayisSuclari.aspx> adresinden alındı
- <http://www.eskisehir.pol.tr>. (2018). <http://www.eskisehir.pol.tr>. 9 16, 2018 tarihinde <http://www.eskisehir.pol.tr>: <http://www.eskisehir.pol.tr/Sayfalar/guvenlik.aspx> adresinden alındı
- <http://www.goc.gov.tr>. (2019). <http://www.goc.gov.tr>. 01 30, 2019 tarihinde <http://www.goc.gov.tr>: http://www.goc.gov.tr/files/files/goc_terimleri_sozlugu.pdf adresinden alındı

- <http://www.osmaniye.pol.tr>. (2018). <http://www.osmaniye.pol.tr>. 9 16, 2018 tarihinde <http://www.osmaniye.pol.tr>: <http://www.osmaniye.pol.tr/Sayfalar/Ter%C3%B6rle-M%C3%BCcadede-%C5%9Eube-M%C3%BCd%C3%BCrl%C3%BC%C4%9F%C3%BC.aspx> adresinden alındı
- <http://www.resmigazete.gov.tr>. (2019). <http://www.resmigazete.gov.tr>. 01 30, 2019 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr>: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/09/20060926-1.htm> adresinden alındı
- <http://www.tdk.gov.tr>. (2019). <http://www.tdk.gov.tr>. 01 30, 2019 tarihinde <http://www.tdk.gov.tr>: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c5168cfe87126.62908192 adresinden alındı
- <https://www.bolgegundem.com>. (2018). <https://www.bolgegundem.com>. 9 16, 2018 tarihinde <https://www.bolgegundem.com/narkotik-polisi-meslegi-nedir-nasil-olunur-224514h.htm> adresinden alındı
- Kirişçi, K. (2014). 05 13, 2019 tarihinde Syrian Refugees And Turkey's Challenges: Beyond The Limits Of Hospitality: <http://www.brookings.edu/~media/research/> adresinden alındı
- Mahalli, H. Karan, C. (2013). <http://www.gazetevatan.com>. 08 15, 2018 tarihinde <http://www.gazetevatan.com>: <http://www.gazetevatan.com/suriye-de-ic-savas-nasil-basladi--538013-gundem/> adresinden alındı
- Orhan, O. (2015). *Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'ye Etkileri*. Ankara: Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi.
- Özdemir, E. (2017). Suriyeli Mültecilerin Türkiye'deki Algıları. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 16(1), 115-136.
- Sandal, E.K. Hançerkıran, M. ve Tıraş, M. (2016). Türkiye'deki Suriyeli Mülteciler ve Gaziantep İlindeki Yansımaları. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(2), 461-483.
- TÜİK. (2018). <https://biruni.tuik.gov.tr>. 02 30, 2019 tarihinde <https://biruni.tuik.gov.tr>: <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> adresinden alındı
- UNHCR. (2015). <https://www.unhcr.org/>. 05 10, 2019 tarihinde <https://www.unhcr.org/>: <https://www.unhcr.org/56cad5a99.pdf> adresinden alındı